

ITINERARIS CONEIXEMENT DE LA CIUTAT

Una proposta educativa de
l'Escola Bressol a Batxillerat

INTRODUCCIÓ

Els Itineraris de coneixement de la ciutat són una proposta educativa impulsada per l'Arxiu municipal del Prat de Llobregat i els programes municipals de Cultura Popular i Patrimoni Cultural, en el marc del programa IntersECCions. Neix amb l'objectiu de posar a l'abast de tota la comunitat educativa del Prat de Llobregat un conjunt d'activitats interrelacionades per conèixer la ciutat, la seva cultura popular i tradicional, la seva història i el seu patrimoni.

Aquesta proposta d'itineraris curriculars per als centres educatius del Prat, busca que el Patrimoni i la Cultura local arribin a tot l'alumnat, independentment del curs o tipus de centre. A través d'activitats engrescadores, diverses i amb contingut teòric i pràctic, els/les participants rebran una formació global sobre la ciutat.

Totes les activitats es disposen en format de *fitxes-resum* per a facilitar-ne l'elecció i la realització per part de les persones docents, en el cas que es decideixi realitzar-les directament a l'aula. A més, incorporen les competències pertinents per a cada curs i etapa educativa.

Llegenda

EIXOS TEMÀTICS QUE ES TREBALLEN

Cultura tradicional i popular: Quines són les manifestacions culturals pròpies del territori? Quin és l'origen i el significat d'aquestes festes? Descobrir diables i bestiari, castellers, gegants, dansaires, etc. Quines són les manifestacions del calendari popular festiu del Prat? Reconèixer el Carnaval, la Festa Major, el Nadal i els Reis, les entitats de cultura popular, les figures del seguici popular festiu, etc.

Història i patrimoni: Quina és la història del Prat? Conèixer la història de la ciutat, facilitar la reflexió sobre la memòria històrica i descobrir els elements, els espais i els edificis emblemàtics que formen part del patrimoni de la ciutat.

Eines per la recerca: Com fer una bona recerca històrica? Aprofundir en el concepte d'arxiu, les fonts documentals i les tècniques d'investigació i recerca històrica, i aprendre a aplicar aquestes eines a altres disciplines i matèries.

LOCALITZACIÓ DE LES ACTIVITATS

Centre Educatiu

Itinerari

Arxiu municipal

Altres espais

ALTRES

Activitat adaptable. Cada fitxa amb aquesta icona proposa algunes possibilitats d'adaptació. Les activitats estan pensades i dissenyades perquè es desenvolupin amb el grup d'edat corresponent al cicle indicat, per tant, **no s'adaptaran activitats per a grups d'edat que no estiguin indicats a la fitxa.**

Activitat expandida. Cada fitxa amb aquesta icona incorpora alguna proposta de treball amb les famílies, així com possibilitats treball previ o posterior a l'activitat per tal que l'aprenentatge de l'alumnat sigui més enriquidor.

Preguntes freqüents (FAQ)

PER QUANTS GRUPS ESTAN PENSEDES LES ACTIVITATS?

Totes les activitats estan pensades perquè es puguin desenvolupar **màxim amb un grup classe** per activitat, llevat d'aquelles que s'indiqui d'una altra manera.

QUANTES ACTIVITATS ES PODEN REALITZAR PER CENTRE EDUCATIU?

Aquelles activitats que requereixin de **personal dinamitzador** (ja sigui extern o de l'Arxiu municipal) es distribuïran **en funció de la demanda** dels diferents centres educatius **i dels recursos disponibles** per part de l'Arxiu municipal.

QUÈ VOL DIR LA PARTICIPACIÓ ACTIVA DE LES DOCENTS?

En les activitats que es realitzin amb una personal dinamitzadora, per tal d'afavorir el bon funcionament de l'activitat i que els aprenentatges i gaudi de tothom sigui complet, serà necessari comptar amb la implicació i suport de les persones docents. En cada activitat es detallen uns **punts mínims de participació activa**: tria i preparació de l'espai, preparació d'elements de papereria i informàtics/tecnològics, realització d'algunes fases, treball previ a l'aula, etc.

COM ES REALITZA LA SOL·LICITUD D'ACTIVITATS DELS ITINERARIS?

Els centres educatius interessats en participar en els Itineraris s'han de posar en contacte amb l'Arxiu municipal del Prat. Un cop rebuda la sol·licitud, des de l'Arxiu municipal contactaran amb la persona de referència el centre educatiu per explicar més en detall les diferents possibilitats de participació i acordar l'abast d'aquesta participació.

Per facilitar la gestió, cal que des de cada centre educatiu hi hagi **una persona de referència que centralitzi la sol·licitud** d'activitats amb l'Arxiu municipal.

La sol·licitud s'ha d'enviar al correu: patrimonicultural@elprat.cat.

Caldrà facilitar tota la **informació necessària per a dur a terme l'activitat**:

- Contacte persona referent del centre educatiu (correu electrònic i/o telèfon).
- Contacte persona docent de cada grup classe (correu electrònic i/o telèfon).
- Cicle/grups que participaran.
- Nombre d'alumnes.
- Dia o període de l'any en què es voldrà desenvolupar cada activitat.

QUAN ES POT FER LA SOL·LICITUD?

La sol·licitud d'activitats s'ha de fer durant els mesos de **setembre i octubre**. Un cop finalitzat aquest termini no s'acceptaran sol·licituds.

Aquest termini és necessari per facilitar la coordinació de les activitats, així com l'enviament de recursos i distribució de les activitats amb personal dinamitzador entre tots els centres educatius que feu la sol·licitud.

Altres

Cada curs les activitats incorporaran alguna novetat; a més, cada curs es durà a terme un seguiment i avaluació del desenvolupament de totes les activitats per valorar la millora del conjunt de propostes dels Itineraris de cara al curs següent.

RELACIÓ DE PROPOSTES

Les propostes/activitats es presenten en el següent ordre d'itineraris per cicle educatiu:

ITINERARI ESCOLES BRESSOL (0-3 anys)	4
Hi havia una vegada el Prat	5
ITINERARI CICLE INFANTIL (P3-P4-P5)	6
Conte de la Nit de Reis	7
Hi havia una vegada el Prat	8
ITINERARI CICLE INICIAL (1r-2n)	9
Com puc ser camarlenca o camarlenc reial?	10
Els jocs de la història	11
Avui la fem grossa! Els elements de la Festa Major	12
ITINERARI CICLE MITJA (3r-4t)	13
Vine a conèixer la història del Prat	14
Itinerari urbà: Coneguem la ciutat i la Casa de la Vila	15
El Carnaval d'en Galepis	16
Visita a la Nau	17
ITINERARI CICLE SUPERIOR (5è-6è)	18
Juguem a investigar	19
Veure el Prat des de pagès	20
El dinar de la família Parellada	21
ITINERARI PRIMER CICLE D'ESO (1r-2n ESO)	23
Vine a conèixer l'Arxiu del Prat	25
El Prat vola	26
El bagul dels records	27
La cultura popular i tradicional al Prat	29
ITINERARI SEGON CICLE D'ESO (3r-4t ESO)	30
Eines per a investigar	32
Les dones del Prat	33
13 Artistes 1 Història	34
Viatge pel calendari popular festiu del Prat	35
El Prat industrial i el moviment obrer	36
ITINERARI BATXILLERAT (1r-2n Batx.)	37
Eines per a investigar 2	38
Relats de guerra*	39
La repressió franquista al Prat	40

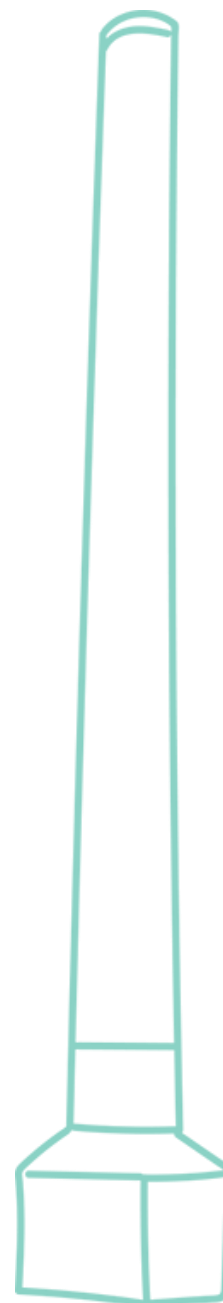
ITINERARI ESCOLES BRESSOL

COMPETÈNCIES BÀSIQUES

Les competències que l'alumnat va adquirint durant el seu primer contacte amb l'educació són plurals.

La proposta reforça les competències:

- **Progressar en la comunicació i expressió** ajustada als diferents contextos i situacions de comunicació habituals per mitjà de diversos llenguatges.
- **Observar i explorar l'entorn immediat, natural i físic**, amb una actitud de curiositat i respecte i participar, gradualment, en activitats socials i culturals.

Hi havia una vegada el Prat

E. Bressol

A través del conte *Hi havia una vegada el Prat* podran conèixer i fer un treball entorn d'alguns dels elements més destacats que han marcat el passat del Prat, des de la formació del territori fins a l'actualitat.

45'

Objectius

- Primera aproximació a la història del Prat.
- Coneixement de l'entorn.
- Treballar el conte com a eina d'aprenentatge.

Fases de l'activitat

1. Narració oral del conte.
2. Treball a l'aula amb els dibuixos i els puzles.

Continguts que es treballen

- Narració d'un conte, acompanyat d'accions visuals i onomatopeies, vinculat a elements patrimonials.

Suport a l'activitat

- Persona dinamitzadora per teatralitzar el conte. Fase 1.
- Dibuixos per pintar.
- Exposició en format roll-up o plafons de cartó ploma (opcional).

Participació activa de les docents

- Preparació d'un espai, prou ampli, on ubicar els expositors de l'activitat (roll-up o plafons).
- Implicació i suport durant l'activitat per fomentar la participació activa de l'alumnat.
- Realització de la fase 2.

Observacions

- Activitat que es pot realitzar a l'aula o en un espai polivalent.

ITINERARI CICLE INFANTIL

COMPETÈNCIES BÀSIQUES

Les competències que l'alumnat va adquirint durant els primers anys educatius són plurals. Aquí, els itineraris escolars treballen enfocats a l'aprenentatge de valors i la comunicació amb l'entorn.

La proposta reforça les competències:

- **Observar i explorar l'entorn immediat, natural i físic**, amb una actitud de curiositat i respecte i participar, gradualment, en activitats socials i culturals.
- **Comportar-se d'acord amb unes pautes de convivència** que el portin cap a una autonomia personal, cap a la col·laboració amb el grup i cap a la integració social.

Es proposa un itinerari que busqui que els infants d'aquests cursos treballin en els següents aspectes: descoberta de si mateixos i dels altres, descoberta de l'entorn i aprenentatge de la comunicació i el llenguatge.

Conte de la Nit de Reis

P3-P4-P5

Primer contacte de l'alumnat amb la cultura popular. A través del conte *Un conte de la nit de Reis* podran conèixer i fer un treball entorn de la figura de ses Majestats els Reis Mags d'Orient i conèixer com se celebra la seva arribada al Prat.

1h

Objectius

- Donar a conèixer a l'alumnat infantil la cultura popular.
- Treballar elements d'identitat que vinculin l'infant amb el territori i la ciutat, des de la creació i la participació.
- Iniciar l'alumnat en l'hàbit de la lectura.

Fases de l'activitat

1. Breu introducció sobre la Nit de Reis, qui són els tres Reis Mags i qui és l'Harshafa. Aquest és l'emissari que els Reis ens envien per comprovar que tot estigui preparat per a la seva arribada.
2. Narració oral del conte.
3. Treball a l'aula amb dibuixos.

Continguts que es treballen

- El conte com a font d'aproximació a la cultura popular i la tradició al Prat.
- Els elements i els personatges tradicionals de Nadal: els Reis Mags, els Camarlencs, les carrosses...
- Iniciar l'alumnat en l'hàbit de la lectura.

Suport a l'activitat

- Persona dinamitzadora per teatralitzar el conte. Fases 1, 2 i 3.
- Dibuixos per pintar.

Participació activa de les docents

- Implicació i suport durant l'activitat per fomentar la participació activa de l'alumnat.
- Preparar els elements de papereria (tissores, llapis, retoladors i material de decoració).

Observacions

- Activitat que es pot realitzar a l'aula o en un espai polivalent.
- Si l'espai ho permet, pot participar més d'un grup.
- Activitat que forma part del **cicle de Nadal** de l'Ajuntament del Prat.
- Activitat destinada a ser realitzada la **primera quinzena de desembre**.

Hi havia una vegada el Prat

P3-P4-P5

Primer contacte de l'alumnat amb la història de la ciutat. A través del conte *Hi havia una vegada el Prat* podran conèixer i fer un treball entorn d'alguns dels elements més destacats que han marcat el passat del Prat, des de la formació del territori fins a l'actualitat.

1h

Objectius

- Primera aproximació a la història del Prat.
- Coneixement de l'entorn.
- Treballar el conte com a eina d'aprenentatge.

Fases de l'activitat

1. Breu introducció exposant el valor i el significat de la història i l'entorn.
2. Narració oral del conte.
3. Treball a l'aula amb els dibuixos i els puzles.

Continguts que es treballen

- Narració d'un conte, acompanyat d'accions visuals i onomatopeies, vinculat a elements patrimonials.

Suport a l'activitat

- Persona dinamitzadora per teatralitzar el conte. Fase 2.
- Dibuixos per pintar, puzles.
- Opcional: exposició en format roll-up o plafons de cartó ploma.

Participació activa de les docents

- Preparació d'un espai, prou ampli, on ubicar els expositors de l'activitat (roll-up o plafons).
- Implicació i suport durant l'activitat per fomentar la participació activa de l'alumnat.
- Realització de les fases 1 i 3.

Observacions

- Activitat que es pot realitzar a l'aula o en un espai polivalent.
- Si l'espai ho permet, pot participar més d'un grup.

ITINERARI CICLE INICIAL

COMPETÈNCIES BÀSIQUES

Les competències que l'alumnat va adquirint durant la seva formació primària són plurals i s'emmarquen en un context educacional més extens en el temps. Per això, els itineraris escolars treballen per reforçar tota activitat en aquest sentit.

Aquestes competències són observades de la següent manera:

- **La competència en el coneixement i la interacció amb el món físic**

És la mobilització de sabers que han de permetre a l'alumnat comprendre les relacions que s'estableixen entre les societats i el seu entorn i fer un ús responsable dels recursos naturals, tenir cura del medi ambient, fer un consum racional i responsable i protegir la salut.

- **La competència artística i cultural**

És el coneixement, la comprensió i la valoració crítica de diferents manifestacions culturals i artístiques, tradicionals o no, que s'utilitzen com a font d'enriquiment i gaudi.

- **La competència social i ciutadana**

És la capacitat per comprendre la realitat social en què es viu, afrontar la convivència i els conflictes emprant el judici ètic que es basa en els valors i pràctiques democràtiques i exercir la ciutadania.

- **La competència d'aprendre a aprendre**

És la capacitat d'emprendre, organitzar i conduir un aprenentatge individualment o en grup, en funció dels objectius i necessitats, així com dominar els diferents mètodes i estratègies d'aprenentatges.

- **La competència d'autonomia, iniciativa personal i emprenedoria**

És l'adquisició de la consciència i l'aplicació d'un conjunt de valors i actituds personals interrelacionades, com la responsabilitat, la perseverança, el coneixement de si mateix i l'autoestima, la creativitat, l'autocrítica, el control emocional, la capacitat d'elegir, d'imaginar projectes i de convertir les idees en les accions, d'aprendre de les errades, d'assumir riscos i de treballar en equip.

Per tot això, es proposa un itinerari que busqui que l'alumnat d'aquests cursos treballi les competències exposades. El caràcter transversal de les competències bàsiques implica que les activitats mantenen un fort caràcter interdisciplinari. A través d'activitats interessants i divertides, l'alumnat podrà aplicar els continguts que està aprenent, integrar coneixements i transferir-los d'un context a un altre.

Com puc ser camarlenca o camarlenc reial?

1r-2n

Narració de l'arribada de ses Majestats els Reis d'Orient al Prat i realització del taller: "Com puc ser camarlenc/ca reial".

1h

Objectius

- Fomentar l'hàbit lector i visibilitzar-lo com a bona pràctica.
- Estimular la imaginació i la creativitat de l'infant.
- Conèixer la tradició de l'arribada de ses Majestats (SSMM) els Reis d'Orient a la nostra ciutat, des d'una vessant d'educació en valors.

Fases de l'activitat

1. El/s missatger/s d'Orient expliquen l'arribada de SSMM els Reis d'Orient a la ciutat.
2. Es comenta amb l'alumnat els contes que han llegit i els que més els han agradat, i escriuen la seva recomanació personal de lectura en una targeta.
3. Recopilació de totes les recomanacions que arribaran directament a ses Majestats.
4. L'alumnat rep un objecte per portar el dia de la cavalcada perquè ses Majestats els identifiquin fàcilment com a camarlencs.

Continguts que es treballen

- El conte com a font d'aproximació a la cultura popular i a la tradició del Prat.
- Els elements i els personatges tradicionals de Nadal: els reis mags, els camarlencs, les carrosses...
- Iniciar l'alumnat en l'hàbit de la lectura i l'escriptura.

Suport a l'activitat

- Persona dinamitzadora per a teatralitzar la narració i compartir recomanacions amb els infants. Fases 1, 2, 3 i 4.
- Llibres de lectura*, conte de *La nit de reis*, roll-up, xapes, globus, targetes i altres materials per a pintar i dibuixar.

Participació activa de les docents

- Implicació i suport durant l'activitat per fomentar la participació activa de l'alumnat.
- Preparar els elements de papereria (tissores, llapis, retoladors de colors i material de decoració).
- *Es pot convidar a l'alumnat a portar llibres propis o a agafar un llibre de la mateixa escola.

Observacions

- Activitat que es pot realitzar a l'aula o en un espai polivalent.
- Activitat que forma part del **cicle de Nadal** de l'Ajuntament del Prat.
- Activitat destinada a ser realitzada la **primera quinzena de desembre**.

Els jocs de la història

1r-2n

Els jocs tradicionals són un element per aprendre del passat d'una manera engrescadora i pròxima. Es proposa una activitat per tal que l'alumnat els provi de primera mà i s'engresqui a continuar jugant-hi.

1h

Objectius

- Fomentar el coneixement del passat d'una manera interactiva.
- Estimular l'exercici físic i intel·lectual.
- Fomentar la cooperativitat a l'aula.

Fases de l'activitat

1. Introducció sobre els jocs tradicionals i com han arribat des de l'antiguitat als nostres dies.
2. Part pràctica on l'alumnat experimentarà amb diferents jocs de forma voluntària, des de jocs individuals fins a jocs de grup.
3. Reflexió final.

Continguts que es treballen

- L'evolució i transformació dels jocs.
- El joc com a element principal de la cultura tradicional.

Suport a l'activitat

- Persona dinamitzadora per acompanyar en la descoberta de jocs. Fases 1, 2 i 3.
- Materials per fer jocs d'època.
- Jocs documentats a la vila per *El Prat Pagès* (2005): "peces i cartrons", "el trompo", "el mèlic" o "el Truco". Tot això sense oblidar alguns altres com el cercol, la gallineta, bales, estirar la corda, joc de tabes, etc.

Participació activa de les docents

- Implicació i suport durant l'activitat per fomentar la participació activa de l'alumnat i compartir el moment lúdic amb l'alumnat.
- Preparar els elements de papereria (paper i llapis).
- Preparar els espais de joc d'interior, amb taules i cadires, i de joc a l'exterior pels jocs de moviment.
- Es recomana incentivar a l'alumnat a continuar jugant a aquests jocs fora de l'horari escolar

Observacions

- Activitat que es pot realitzar dins de l'aula o en un espai polivalent.

Avui la fem grossa! Els elements de la Festa Major 1r-2n

La Festa Major és un dels moments més importants per la cultura popular del Prat. Es treballarà al voltant dels elements característics de la Festa Major.

1h

Objectius

- Conèixer l'esdeveniment de la Festa Major.
- Estimular la imaginació i la creativitat de l'alumnat.
- Fomentar la competència artística i tecnològica.

Fases de l'activitat

1. Introducció per explicar què és la Festa Major mitjançant mostres d'imatges, vídeos i altres materials.
2. Treball en grups. Cada grup farà una recreació d'algun dels elements de la Festa Major del seguici popular festiu (figures, balls, etc.) i realitzarà un collage.
3. Exposició a l'aula a la resta de grups i reflexió final.

Continguts que es treballen

- El significat i els elements de la Festa Major del Prat de Llobregat.

Suport a l'activitat

- Persona dinamitzadora per introduir els elements de la festa major. Fases 1, 2 i 3.
- Presentació en suport audiovisual o gràfic.
- Músiques de Festa Major (la sardana, el toc de Diables, toc de Castellers...).
- Materials relacionats amb la Festa Major (cartells, programa, fotografies, mocador...).
- Llibret virtual de l'[*Exposició del Seguici Popular Festiu del Prat*](#).

Participació activa de les docents

- Implicació i suport durant l'activitat per fomentar la participació activa de l'alumnat.
- Preparar els elements de papereria (tisoires, papers, punxons, colors...) i informàtics/tecnològics (ordinador, projector, altaveus, pantalla o pissarra digital).

Observacions

- Es recomana realitzar l'activitat durant el **mes de setembre**, al voltant dels dies de Festa Major.

ITINERARI CICLE MITJÀ

COMPETÈNCIES BÀSIQUES

Les competències que l'alumnat va adquirint durant la seva formació primària són plurals i s'emmarquen en un context educacional més extens en el temps. Per això, els itineraris escolars treballen per reforçar tota activitat en aquest sentit.

Aquestes competències són observades de la següent manera:

- **La competència en el coneixement i la interacció amb el món físic**

És la mobilització de sabers que han de permetre a l'alumnat comprendre les relacions que s'estableixen entre les societats i el seu entorn i fer un ús responsable dels recursos naturals, tenir cura del medi ambient, fer un consum racional i responsable i protegir la salut.

- **La competència social i ciutadana**

És la capacitat per comprendre la realitat social en què es viu, afrontar la convivència i els conflictes emprant el judici ètic que es basa en els valors i pràctiques democràtiques i exercir la ciutadania, actuant amb criteri propi i sentit crític, contribuint a la construcció de la pau i la democràcia.

- **La competència d'aprendre a aprendre**

És la capacitat d'emprendre, organitzar i conduir un aprenentatge individualment o en grup, en funció dels objectius i necessitats, així com dominar els diferents mètodes i estratègies d'aprenentatges.

- **La competència d'autonomia, iniciativa personal i emprenedoria**

És l'adquisició de la consciència i l'aplicació d'un conjunt de valors i actituds personals interrelacionades, com la responsabilitat, la perseverança, el coneixement de si mateix i l'autoestima, la creativitat, l'autocrítica, el control emocional, la capacitat d'escollir, d'imaginar projectes i de convertir les idees en les accions, d'aprendre de les errades, d'assumir riscos i de treballar en equip.

Per tot això, es proposa un itinerari que busqui que l'alumnat d'aquests cursos treballi les competències exposades. El caràcter transversal de les competències bàsiques implica que les activitats mantenen un fort caràcter interdisciplinari. A través d'activitats interessants i divertides, l'alumnat podrà aplicar els continguts que està aprenent, integrar coneixements i transferir-los d'un context a un altre.

Vine a conèixer la història del Prat

3r – 4t

Coneixes la història de la teva ciutat? Quins van ser els primers pobladors del Prat? A què es dedicaven? Quan va créixer la ciutat? Aproximació a la història del Prat, des dels seus inicis fins a l'actualitat. Conèixer com vivien els nostres avantpassats i com ha evolucionat la ciutat.

1h

Objectius

- Aprofundir, des de la perspectiva local, en continguts del temari escolar.
- Millorar el coneixement de l'entorn humà i social de l'alumnat.
- Apropar l'alumnat al coneixement de la història del Prat.

Fases de l'activitat

1. Presentació on s'exposen de manera extensa diferents aspectes històrics, geogràfics i socials de la ciutat.

Treball al centre educatiu (*Aula*) - *Docent*

2. Realització del qüestionari i reflexió col·lectiva.

Continguts que es treballen

- La història del Prat des dels seus inicis fins a l'actualitat.
- Elements patrimonials que aporten un sentit de pertinença a la ciutat.

Suport a l'activitat

- Persona dinamitzadora per acompanyar en la descoberta de la història del Prat. Fase 1.
- Presentació en suport audiovisual o gràfic.
- Qüestionari sobre la història del Prat per treballar a l'aula després de la visita.

Participació activa de les docents

- Implicació i suport durant l'activitat per fomentar la participació activa de l'alumnat.
- Realització de la fase 2.

Itinerari urbà: Coneguem la ciutat i la Casa de la Vila 3r-4t

Petit recorregut per alguns dels espais més significatius del nucli antic. El centre de la visita és l'Ajuntament. Es podran visitar les sales més emblemàtiques i conèixer els elements decoratius més rellevants de la casa consistorial. Aproximació a la història del Prat.

1h 30'

Objectius

- Conèixer la història del Prat.
- Apropiar l'alumnat al coneixement de la ciutat.
- Conèixer i respectar el patrimoni urbà, l'arquitectura i els edificis.
- Millorar el coneixement de l'entorn urbà.
- Aprofundir, des de la perspectiva local, en continguts del temari escolar.
- Millorar el coneixement de l'entorn humà i social de l'alumnat.

Fases de l'activitat

1. Explicació dels elements més representatius de la Plaça de la Vila.
2. Visita a l'interior de la Casa de la Vila.
3. Explicació d'altres edificis del nucli antic i elements que ens trobem per la ruta.

Continguts que es treballen

- Els aspectes històrics més rellevants de la ciutat a partir dels edificis i espais que es visiten o que s'expliquen durant el recorregut.

Suport a l'activitat

- Persona dinamitzadora per realitzar l'explicació i acompanyar en el recorregut. Fases 1, 2 i 3.
- Plànol de la ciutat.
- Retallable dels gegants del Prat.

Participació activa de les docents

- Implicació i suport durant l'activitat per fomentar la participació activa de l'alumnat i el respecte pels elements patrimonials de la ciutat.

Observacions

- El punt de trobada és la **Plaça de la Vila**.
- Possibilitat de visitar únicament la Casa de la Vila.

El Carnaval d'en Galepis

3r-4t

El Carnaval del Prat té, des de 1998, un element singular: els 7 pecats capitals. Aquesta festivitat forma part d'una tradició molt antiga, on aprofitant els canvis d'estacions i de la natura, es representava de manera simbòlica la inversió de l'estructura social, la transgressió i fins i tot la crítica.

1h 15'

Objectius

- Donar a conèixer el sentit tradicional del Carnaval participant en una activitat plàstica de tipus creatiu i experimental.
- Vincular la celebració del carnaval a aspectes curriculars: l'alimentació, les estacions, la llibertat d'expressió, etc.

Fases de l'activitat

1. Introducció del Carnaval, la seva història i el seu sentit social.
2. Taller de realització de màscares associades a la festivitat (màscares de 'vícis' i 'virtuts').
3. Rua a l'aula amb les màscares dels vicis i les virtuts. Trobar el complementari.

Continguts que es treballen

- Les diferents formes de viure el Carnaval al món, els seus orígens i com a festivitat tradicional al Prat de Llobregat.
- Els set pecats capitals a través dels vicis i les virtuts associades.
- La manualitat com a mitjà per transmetre idees i conceptes.
- La dramatització i l'expressió corporal com a eines per transmetre sentiments i emocions.

Suport a l'activitat

- Persona dinamitzadora per recrear l'explicació del carnaval. Fases 1, 2 i 3.
- Presentació en suport audiovisual o gràfic.
- Músiques de carnaval.

Participació activa de les docents

- Implicació i suport durant l'activitat per fomentar la participació activa de l'alumnat.
- Preparar els elements de papereria (paper, colors, tisores...) i informàtics/tecnològics (ordinador, projector, altaveus, pantalla o pissarra digital).

Observacions

- Activitat destinada a realitzar-se **prèviament a la celebració del carnaval** de l'any en curs (segons calendari).
- Activitat que forma part del **cicle de Carnaval** de l'Ajuntament del Prat.

Visita a la Nau*

3r-4t

Visita a l'exposició permanent del seguici popular festiu de la ciutat que hi ha a La Nau de Cultura Popular, seu de la Federació d'Entitats de Cultura Popular i Tradicional Catalana, "El Nus".

1h

Objectius

- Establir contacte amb la cultura popular de la ciutat.
- Conèixer els diferents elements de la cultura popular.

Fases de l'activitat

1. Visita guiada a l'exposició del Seguici Popular Festiu del Prat. (*La Nau*).
Treball al centre educatiu (*Aula*) - *Docent*
2. Realització del qüestionari i reflexió col·lectiva.

Continguts que es treballen

- Figures i elements del seguici popular festiu del Prat de Llobregat.

Suport a l'activitat

- Persona dinamitzadora per a l'explicació de l'exposició permanent. Fase 1.
- Exposició permanent del seguici popular festiu de la ciutat.
- Llibret virtual de l'[*Exposició del Seguici Popular Festiu del Prat*](#).
- Qüestionari sobre la visita per treballar a l'aula.

Participació activa de les docents

- Implicació i suport durant l'activitat per fomentar la participació activa de l'alumnat i el respecte pels elements patrimonials de la ciutat.
- Realització de la fase 2.

Observacions

- *Activitat condicionada a la disponibilitat de l'ús de l'espai.

ITINERARI CICLE SUPERIOR

COMPETÈNCIES BÀSIQUES

Les competències que l'alumnat va adquirint durant la seva formació primària són plurals i s'emmarquen en un context educacional més extens en el temps. Per això, els itineraris escolars treballen per reforçar tota activitat en aquest sentit.

Aquestes competències són observades de la següent manera:

- **La competència en el coneixement i la interacció amb el món físic**

És la mobilització de sabers que han de permetre a l'alumnat comprendre les relacions que s'estableixen entre les societats i el seu entorn i fer un ús responsable dels recursos naturals, tenir cura del medi ambient, fer un consum racional i responsable i protegir la salut.

- **La competència social i ciutadana**

És la capacitat per comprendre la realitat social en què es viu, afrontar la convivència i els conflictes emprant el judici ètic que es basa en els valors i pràctiques democràtiques i exercir la ciutadania, actuant amb criteri propi i sentit crític.

- **La competència d'aprendre a aprendre**

És la capacitat d'emprendre, organitzar i conduir un aprenentatge individualment o en grup, en funció dels objectius i necessitats, així com dominar els diferents mètodes i estratègies d'aprenentatges.

- **La competència d'autonomia, iniciativa personal i emprenedoria**

És l'adquisició de la consciència i l'aplicació d'un conjunt de valors i actituds personals interrelacionades, com la responsabilitat, la perseverança, el coneixement de si mateix i l'autoestima, la creativitat, l'autocrítica, el control emocional, la capacitat d'escollir, d'imaginar projectes i de convertir les idees en les accions, d'aprendre de les errades, d'assumir riscos i de treballar en equip.

Per tot això, es proposa un itinerari que busqui que l'alumnat d'aquests cursos treballi les competències exposades. El caràcter transversal de les competències bàsiques implica que les activitats mantenen un fort caràcter interdisciplinari. A través d'activitats interessants i divertides, l'alumnat podrà aplicar els continguts que està aprenent, integrar coneixements i transferir-los d'un context a un altre.

Juguem a investigar

5è-6è

A través d'una petita investigació, l'alumnat podrà descobrir qui s'amaga darrere d'una imatge i reconstruir la biografia d'alguns dels personatges destacats del Prat.

1h

Objectius

- Aprendre a valorar la història i a gaudir-ne.
- Aprendre tècniques de recerca i conèixer fons documentals.
- Obtenir aprenentatges que els poden ser útils en els seus treballs de recerca.
- Apropar l'arxiu als estudiants.
- Aprendre a treballar en grup.

Fases de l'activitat

1. Explicació sobre la importància de la recerca documental.
2. Distribució en grups de treball. Cada grup disposarà de documents, fotografies, premsa i llibres per obtenir informació sobre un personatge local.
3. S'utilitzarà un qüestionari guiat com a eina de suport.
4. Presentació oral per grups.
5. Reflexió final.

Continguts que es treballen

- Diferents tipus de fons documentals i de suports.
- Metodologia bàsica de recerca que permetrà l'alumnat extreure la informació que necessita a partir dels diferents documents de l'Arxiu.
- Reconstrucció i exposició final, en equip, de la biografia d'alguns dels personatges més importants de la ciutat.

Suport a l'activitat

- Persona dinamitzadora per acompanyar en la investigació. Fases 1, 2, 3, 4 i 5.
- Reproducció de fotografies i documents d'arxiu.
- Qüestionari per facilitar la recerca sobre personatges locals.

Participació activa de les docents

- Es recomana fer un treball previ a l'aula sobre la importància de les biografies com a eina de coneixement i de valor històric.
- Es recomana la participació de les docents a l'hora de treballar i interpretar els diferents documents que es treballen durant l'activitat.

Veure el Prat des de pagès

5è-6è

El camp del Prat ha estat un element principal de la vida a la ciutat durant tota la seva història. Amb aquesta proposta, l'alumnat s'endinsarà en el coneixement de la vida agrícola del municipi d'una manera lúdica a partir d'un joc d'imatges i símbols.

1h 15'

Objectius

- Fomentar el coneixement del medi físic i la seva transformació
- Estimular la imaginació i la creativitat de l'infant a partir d'un joc.
- Conèixer la tradició masovera històrica del Prat.
- Extreure conclusions sobre la transformació del territori i els canvis a la vida agrícola del Prat i la seva evolució històrica.

Fases de l'activitat

1. Presentació de l'evolució del territori: el delta, l'aigua, les terres de cultiu, les masies, la vida a pagès...
2. Introducció dels símbols de la vida a pagès i la seva representació gràfica.
3. Joc de cartes: es divideix l'alumnat en 5 grups que representaran cases de pagès i es reparteixen els rols dels membres d'aquests equips. Han de descriure accions o elements vinculats a la vida a pagès.
4. Reflexió final.

Continguts que es treballen

- Àmbit lingüístic: aprenentatge de vocabulari. Evolució dels noms.
- Coneixement del medi: l'evolució i transformació històrica i territorial del Prat, relació ciutat-camp. Ecosistemes propers i fràgils.
- Canvis i continuïtats en el temps. Les formes de vida a pagès: construccions, animals, cultius, produccions, eines, estris i accions
- Canvis i continuïtats en el temps: les formes de vida a pagès.
- L'educació en valors a través del joc: estratègies, habilitats socials, gestió de normes, respecte.

Suport a l'activitat

- Persona dinamitzadora per acompanyar en la descoberta del Prat pagès. Fases 1, 2, 3 i 4.
- Presentació en suport audiovisual o gràfic.
- Cartes amb elements característics de la vida a pagès.

Participació activa de les docents

- Implicació i suport durant l'activitat per fomentar la participació activa de l'alumnat.
- Preparar els elements de papereria (folis en blanc, llapis) i informàtics/tecnològics (ordinador, projector, pantalla o pissarra digital).

El dinar de la família Parellada

5è-6è

Conèixer de primera mà diversos aspectes de la història de l'alimentació i els costums a taula, sobretot a finals del segle XIX, a partir de la creació d'un banquet per a la família Parellada. La família Parellada va ser una típica família pagesa present al desenvolupament del Prat.

1h 15'

Objectius

- Aproximació a la història del Prat, especialment a partir de la segona meitat del segle XIX, amb el pretext de l'organització d'un banquet.
- Coneixement de la societat pagesa i industrial i la importància de l'educació, a partir de la presència simbòlica en l'activitat de diversos personatges de rellevància local.
- Identificació d'alguns dels recursos alimentaris del moment.
- Conèixer què és l'etiqueta: l'origen de la manera actual de parlar a taula. La vaixela.
- Valorar el fet de realitzar àpats en comú a través del muntatge d'un banquet.

Fases de l'activitat

1. Introducció en la qual, a partir d'una història mig fictícia amb personatges reals que participen en un banquet, es presenten els protagonistes escollits com a referents de la societat del moment (segona meitat del segle XIX): els membres d'una família pagesa del Prat, un conegut industrial vinculat a la ciutat, la primera mestra de l'escola pública i el mossèn.
2. El menú, la cuina i la taula. Es mostra i es comenta el menú, les receptes a elaborar i els elements destacats de la taula del banquet.
3. Participació en el taller "El dinar de la família Parellada". L'alumnat es dividirà en grups, uns hauran d'elaborar les receptes del menú a partir de la selecció dels aliments anotats en els ingredients de tres receptes del moment, mentre que els altres pararan la taula.
4. Posada en comú dels resultats i reflexió final sobre què s'ha après.

Continguts que es treballen

- Àmbit lingüístic, comprensió lectora: anàlisi de textos (les receptes), aprenentatge de vocabulari, reflexió sobre la construcció i evolució de les paraules.
- Coneixement del medi: pagesia, economia i societat. Història contemporània del Prat a partir de la preparació d'un esdeveniment social: el banquet. Els aliments i la cuina.
- Canvis i continuïtats en el temps: les formes de vida, la cuina, l'etiqueta. El món contemporani.
- L'educació en valors: habilitats socials, estratègies, gestió de normes...

Suport a l'activitat

- Persona dinamitzadora per acompanyar en la creació del banquet. Fases 1, 2, 3 i 4.
- Elements materials: imatges plastificades d'aliments, vaixela reutilitzable, elements necessaris per parlar a taula i còpies de receptes.

Participació activa de les docents

- Implicació i suport durant l'activitat per fomentar la participació activa de l'alumnat i compartir el moment lúdic amb l'alumnat.
- Preparació de l'espai (taules, cadires...).

Observacions

- Possibilitat de realitzar l'activitat a les dependències de l'Arxiu municipal del Prat o al centre educatiu (espai polivalent).

ITINERARI PRIMER CICLE D'ESO

COMPETÈNCIES BÀSIQUES

Les competències que l'alumnat va adquirint durant la seva formació secundària són plurals i s'emmarquen en un context educacional més extens en el temps. Per això, els itineraris escolars treballen per reforçar tota activitat en aquest sentit.

Aquestes competències són observades de la següent manera:

- **La competència artística i cultural**

És un complement necessari de la competència comunicativa i com a tal, cabdal per al desenvolupament de la ciutadania, crítica i solidària.

- **Les competències metodològiques**

Focalitzen determinats aspectes que són comuns a la competència comunicativa, fan referència a desenvolupar mètodes de treball eficaços i adequats a les situacions escolars i a l'ús de les tecnologies de la informació i la comunicació per a la resolució de problemes que es plantegen en diferents situacions i entorns.

- **La competència en tractament de la informació i competència digital**

Es desenvolupa en la cerca, captació, selecció, registre i processament de la informació, amb l'ús de tècniques i estratègies diverses segons la font i els suports que s'utilitzin (oral, imprès, audiovisual, digital).

- **La competència d'aprendre a aprendre**

Aquesta competència té dues dimensions fonamentals. D'una banda, l'adquisició de la consciència de les pròpies capacitats (intel·lectuals, emocionals, físiques), del procés i les estratègies necessàries per a desenvolupar-les, així com del que es pot fer amb ajuda d'altres persones o recursos.

- **La competència personal**

Implica el desenvolupament de les competències emocionals, adreçades a un mateix (com per exemple, el coneixement de les pròpies emocions i les d'altri, la regulació emocional i l'autoestima) i adreçades a les altres persones (l'empatia, l'assertivitat, l'escolta, el diàleg, l'animació de grups, la presa de decisions i la resolució de conflictes, entre d'altres).

- **La competència d'autonomia, iniciativa personal i emprenedoria**

es refereix, d'una banda, a l'adquisició de la consciència i aplicació d'un conjunt de valors i actituds personals interrelacionades, com la responsabilitat, la perseverança, el coneixement de si mateix i l'autoestima, la creativitat, l'autocrítica, el control emocional, la capacitat d'elegir, de calcular riscos i d'afrontar els problemes, així com la capacitat de demorar la necessitat de satisfacció immediata, d'aprendre de les errades i d'assumir riscos.

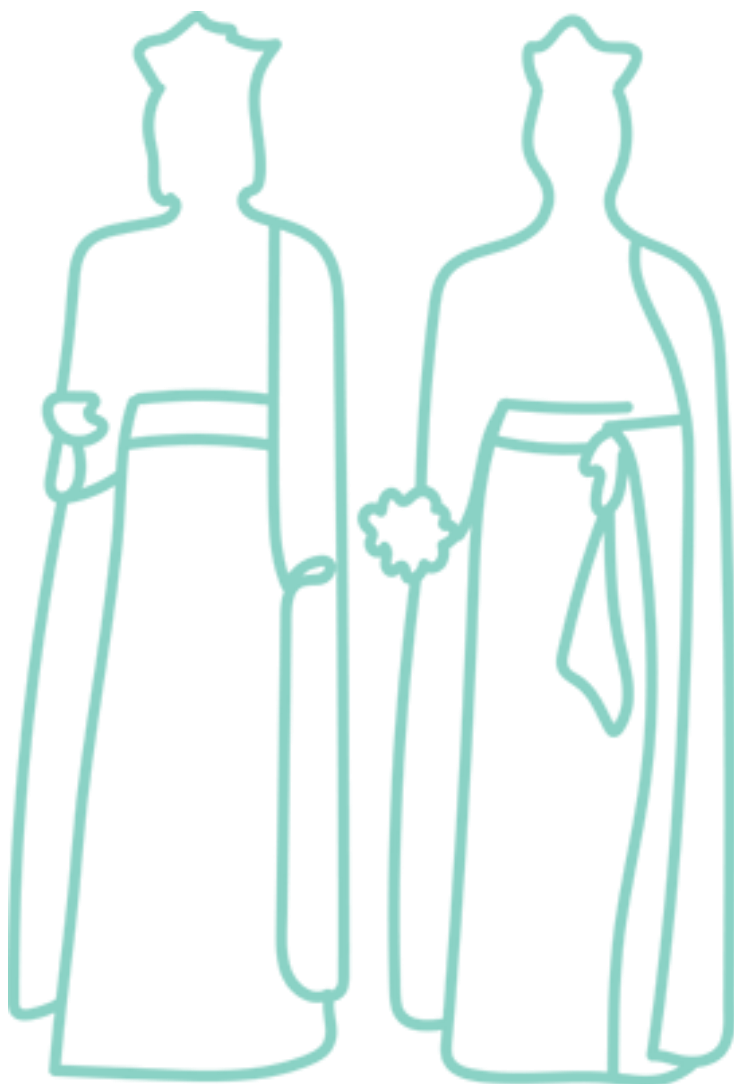
- **Competències específiques centrades a conviure i habitar en el món**

Aprendre a conviure implica tenir en compte l'enriquiment que proporcionen les relacions socials i, en especial, el diàleg intergeneracional i valorar les aportacions, manifestacions i produccions culturals en la seva diversitat i pluralitat de gènere, temps i espai, com a part del patrimoni cultural de la humanitat.

- **Competència social i ciutadana**

Integra coneixements, habilitats i actituds que permeten participar, prendre decisions, triar com comportar-se en determinades situacions i responsabilitzar-se de les eleccions i decisions adoptades.

Per tot això, es proposa un itinerari que busqui que l'alumnat d'aquests cursos treballi les competències exposades. El desenvolupament competencial implica la capacitat d'utilitzar els coneixements i habilitats, de manera transversal i interactiva, en contextos i situacions que requereixen la intervenció de coneixements vinculats a diferents sabers, cosa que implica la comprensió, la reflexió i el discerniment, tenint en compte la dimensió social de cada situació. A través d'activitats interessants i divertides, l'alumnat podrà aplicar els continguts que està aprenent, integrar coneixements i transferir-los d'un context a un altre.

Vine a conèixer l'Arxiu del Prat

1r- 2n ESO

A l'Arxiu Municipal del Prat ens ensenyaran les tasques que realitzen les arxiveres i les eines que utilitzen i ens descobriran els diferents documents històrics que atresoren a les dependències de l'Arxiu.

1h

Objectius

- Saber què és un arxiu i per a què serveix.
- Saber quines feines s'hi fan i perquè són importants.
- Conèixer les fonts per a la recerca i la investigació.
- Acostar l'arxiu als estudiants, com a base per a l'elaboració de treballs de recerca, investigació i informació sobre la ciutat.
- Donar consells pràctics per aplicar-los a casa en l'organització del treball escolar i per entendre com funciona un arxiu.

Fases de l'activitat

1. Explicació de les feines de l'arxiu.
2. Mostra dels diferents suports documentals.
3. Visita a les dependències de l'arxiu: sala de consulta, dipòsits climatitzats, sales de suports especials...

Continguts que es treballen

- Explicació de les funcions de l'Arxiu municipal del Prat, per a què serveix el patrimoni documental de la ciutat i la importància de la seva conservació.
- Visita als dipòsits documentals per tal de veure els documents més antics i importants de l'Arxiu municipal.
- Conservació dels diferents tipus de documents: fotografies, cartells, plànols...

Suport a l'activitat

- Persona dinamitzadora per acompanyar en la descoberta de l'Arxiu municipal. Fases 1, 2, 3 i 4.
- Presentació en suport audiovisual o gràfic.
- Visualització de diferents suports documentals.

Participació activa de les docents

- Implicació i suport durant la realització de la visita a les dependències de l'Arxiu municipal.

El Prat vola

1r- 2n ESO

L'Aeroport del Prat és un element d'importància per a la història del Prat. Sabies que el Prat va arribar a tenir tres aeroports funcionant a l'hora? Et convidem a estudiar la seva història i els seus protagonistes, com la Pepa Colomer i en Josep Canudas.

1h

Objectius

- Conèixer la història de l'aviació al Prat.
- Avançar en les competències de recerca i investigació.
- Treballar l'impacte històric sobre el medi social de la vila.

Fases de l'activitat

1. Explicació sobre els inicis de l'aviació a Catalunya i el paper de la ciutat del Prat.
2. Treball en grups sobre dues propostes a escollir.
 - a. Es lliura un conjunt de fotografies que s'hauran d'ordenar cronològicament.
 - b. A partir de la documentació, situar els tres camps d'aviació en un mapa actual i explicar les afectacions que es detecten en comparació amb un mapa més antic.

Opcional (*Aula*) - *docent*

3. *Recerca i treball en grup sobre els perfils biogràfics d'alguns dels protagonistes dels inicis de l'aviació.
4. Presentació dels treballs.
5. Reflexió col·lectiva sobre el pros i contres de tenir un aeroport a la ciutat.

Continguts que es treballen

- L'aeroport i la ciutat del Prat.
- Pioners i pioneres de l'aviació.
- Afectacions de l'Aeroport en el medi natural i territorial.

Suport a l'activitat

- Persona dinamitzadora per a l'explicació dels inicis de l'aviació. Fases 1 i 2.
- Presentació en suport audiovisual o gràfic.
- Materials d'arxiu relacionats amb l'aeroport: fotografies, escrits, mapes, etc.

Participació activa de les docents

- Implicació i suport durant l'activitat per fomentar la participació activa de l'alumnat.
- Realització de les fases 3, 4 i 5 (opcional).

Observacions

- *La recerca (fase 3) es pot realitzar a les dependències de l'Arxiu municipal amb cita prèvia.
- Podeu convidar a les famílies a visitar el Centre Cultural Aeronàutic del Prat.

El bagul dels records

1r- 2n ESO

Activitat d'investigació que barreja passat, present i futur de diferents indrets del Prat a través de la fotografia.

1h

Objectius

- Reconèixer la fotografia com a font d'investigació i d'aproximació a la història local.
- Avançar en les competències de recerca i investigació.
- Incentivar les habilitats tecnològiques de l'alumnat a través de la fotografia.

Fases de l'activitat

1. La importància de la fotografia com a font històrica.
2. Dinàmica del memori. Dinàmica de grup amb targetes de fotografies antigues i fotografies actuals, recopilant tot el que s'ha explicat prèviament.

Opcional (*Aula*) – *docent*

3. La tria d'una fotografia antiga.
4. Fotografiar el mateix indret de la fotografia antiga en l'actualitat.
5. Anàlisi i reflexió dels canvis urbanístics i/o geogràfics de la zona fotografiada.
6. Presentació de les propostes per part de l'alumnat, amb reflexions sobre l'impacte del procés urbanístic a les ciutats.*

Continguts que es treballen

- Fotografies de tota classe (d'arxiu, personals de les famílies de l'alumnat, etc.).

Suport a l'activitat

- Persona dinamitzadora per a l'explicació de la importància de la fotografia. Fases 1 i 2.
- Presentació en suport audiovisual o gràfic.
- Bagul amb fotografies antigues i fotografies actuals de diferents indrets característics de la via pública del Prat.
- Per realitzar el treball a l'aula podeu trobar informació i imatges antigues:
 - Al web de [Patrimoni Cultural](#), als apartats de Patrimoni Material, Història del Prat i [Memòria Històrica](#) (exposicions creades per l'Arxiu municipal, publicacions sobre el patrimoni cultural i històric del Prat, informació de diversos carrers del Prat, elements patrimonials protegits...).
 - Al web d'[El Prat Ocult](#) (itineraris urbans, indrets i elements emblemàtics de la ciutat i imatges antigues).

Participació activa de les docents

- Implicació i suport durant l'activitat per fomentar la participació activa de l'alumnat.
- Preparar els elements de papereria ("blue tack", cinta adhesiva...) i informàtics/tecnològics

(ordinador, projector, pantalla o pissarra digital).

- Realització de les fases 3, 4, 5 i 6 (opcional).

Observacions

- Activitat amb proposta de sessions dins de l'aula i sessions fora de l'aula.
- Activitat expandida familiar: previ a l'activitat, l'alumnat pot parlar amb familiars o coneguts per portar a l'aula fotografies que tinguin a veure amb algun punt característic de la via pública del Prat.
- *Possibilitat de presentar la recerca final a dins l'aula o a espais diferents (ex. Fent una ruta pels diferents indrets triats per l'alumnat) i/o amb públics diferents (ex. Convidant a les famílies, a altres cursos del mateix centre educatiu...).

La cultura popular i tradicional al Prat

1r- 2n ESO

Activitat que busca aprofundir en la cultura popular i tradicional fent memòria del seu passat i introduint-se de manera activa en la preparació de la Festa Major del Prat.

1h 15'

Objectius

- Aproximació a la Cultura Popular (CP) i Tradicional (CT) del Prat.
- Incentivar la participació en les diferents entitats de la Cultura Popular i Tradicional.
- Fomentar la creativitat de l'alumnat a partir del desenvolupament de propostes originals i personals al voltant de la Festa Major de la ciutat.

Fases de l'activitat

1. Introducció de la importància de la Cultura Popular i Tradicional al Prat i les entitats presents a la vila.
2. Treball en grups. Organitzar la Festa Major de l'any.
3. Presentació de les propostes.

Continguts que es treballen

- El calendari festiu del Prat de Llobregat i la seva diversitat.
- Figures i elements del seguici popular festiu del Prat de Llobregat.
- Les entitats de cultura popular i tradicional del Prat.

Suport a l'activitat

- Persona dinamitzadora de l'activitat. Fases 1, 2 i 3.
- Presentació en suport audiovisual o gràfic.
- Llibret virtual de l'[*Exposició del Seguici Popular Festiu del Prat*](#).

Participació activa de les docents

- Implicació i suport durant l'activitat per fomentar la participació activa de l'alumnat.
- Preparar els elements de papereria (paper, bolis...) i informàtics/tecnològics (ordinador, projector, altaveus, pantalla o pissarra digital).

ITINERARI SEGON CICLE D'ESO

COMPETÈNCIES BÀSIQUES

Les competències que l'alumnat va adquirint durant la seva formació secundària són plurals i s'emmarquen en un context educacional més extens en el temps. Per això, els itineraris escolars treballen per reforçar tota activitat en aquest sentit.

Aquestes competències són observades de la següent manera:

- **La competència artística i cultural**

És un complement necessari de la competència comunicativa i com a tal, cabdal per al desenvolupament de la ciutadania, crítica i solidària.

- **Les competències metodològiques**

Focalitzen determinats aspectes que són comuns a la competència comunicativa, fan referència a desenvolupar mètodes de treball eficaços i adequats a les situacions escolars i a l'ús de les tecnologies de la informació i la comunicació per a la resolució de problemes que es plantegen en diferents situacions i entorns.

- **La competència en tractament de la informació i competència digital**

Es desenvolupa en la cerca, captació, selecció, registre i processament de la informació, amb l'ús de tècniques i estratègies diverses segons la font i els suports que s'utilitzin (oral, imprès, audiovisual, digital).

- **La competència d'aprendre a aprendre**

Aquesta competència té dues dimensions fonamentals. D'una banda, l'adquisició de la consciència de les pròpies capacitats (intel·lectuals, emocionals, físiques), del procés i les estratègies necessàries per a desenvolupar-les, així com del que es pot fer amb ajuda d'altres persones o recursos.

- **La competència personal**

Implica el desenvolupament de les competències emocionals, adreçades a un mateix (com per exemple, el coneixement de les pròpies emocions i les d'altri, la regulació emocional i l'autoestima) i adreçades a les altres persones (l'empatia, l'assertivitat, l'escolta, el diàleg, l'animació de grups, la presa de decisions i la resolució de conflictes, entre d'altres).

- **La competència d'autonomia, iniciativa personal i emprenedoria**

Es refereix, d'una banda, a l'adquisició de la consciència i aplicació d'un conjunt de valors i actituds personals interrelacionades, com la responsabilitat, la perseverança, el coneixement de si mateix i l'autoestima, la creativitat, l'autocrítica, el control emocional, la capacitat d'elegir, de calcular riscos i d'afrontar els problemes, així com la capacitat de demorar la necessitat de satisfacció immediata, d'aprendre de les errades i d'assumir riscos.

- **Competències específiques centrades a viure i en habitar el món**

Aprendre a viure implica tenir en compte l'enriquiment que proporcionen les relacions socials i, en especial, el diàleg intergeneracional i valorar les aportacions, manifestacions i produccions culturals en la seva diversitat i pluralitat de gènere, temps i espai, com a part del patrimoni cultural de la humanitat.

- **Competència social i ciutadana**

Integra coneixements, habilitats i actituds que permeten participar, prendre decisions, triar com comportar-se en determinades situacions i responsabilitzar-se de les eleccions i decisions adoptades.

Per tot això, es proposa un itinerari que busqui que l'alumnat d'aquests cursos treballi les competències exposades. El desenvolupament competencial implica la capacitat d'utilitzar els coneixements i habilitats, de manera transversal i interactiva, en contextos i situacions que requereixen la intervenció de coneixements vinculats a diferents sabers, cosa que implica la comprensió, la reflexió i el discerniment, tenint en compte la dimensió social de cada situació. A través d'activitats interessants i divertides, l'alumnat podrà aplicar els continguts que està aprenent, integrar coneixements i transferir-los d'un context a un altre.

Eines per a investigar

3r-4t ESO

Treball sobre les fonts i la recerca com a pilars fonamentals de la recerca històrica.

1h 15'

Objectius

- Adquirir elements crítics a l'hora de fer servir la informació d'Internet.
- Conèixer fons documentals que podran emprar en els treballs de recerca.
- Aprendre tècniques d'investigació que els seran útils en els treballs de recerca.
- Aprendre a valorar la història i a gaudir-ne.
- Conèixer l'arxiu com a centre on es conserva i difon el patrimoni documental, hemerogràfic, fotogràfic i audiovisual de la ciutat.

Fases de l'activitat

1. Explicació sobre la informació d'Internet, els arxius i les fonts documentals.
2. Treball en grup amb diferents documents d'arxiu (padrons d'habitants, plànols, passaport).
3. Qüestionari relacionat amb algun dels documents.

Continguts que es treballen

- Tècniques d'investigació en recerca històrica.
- Les fonts documentals (escrites i textual, orals, audiovisuals...).
- L'anàlisi crític a l'hora de seleccionar quina és la documentació correcta i la importància de citar-ne la procedència.
- Contrastar les diverses fonts que es treballen i fer-ne un ús correcte del material obtingut a través d'Internet.

Suport a l'activitat

- Persona dinamitzadora per realitzar l'explicació i acompanyar en la investigació. Fases 1, 2 i 3.
- Presentació en suport audiovisual o gràfic sobre l'ús de les fonts.
- Qüestionari sobre un document antic.

Participació activa de les docents

- Implicació i suport durant l'activitat per fomentar la participació activa de l'alumnat.

Les dones del Prat

3r-4t ESO

Descobrir la petjada de les dones en la història del Prat. Es parlarà de la influència de les dones en sentit social i històric i també de la toponímia de la vila. Recorregut històric.

1h 30'

Objectius

- Conèixer de primera mà alguns espais de la ciutat.
- Visibilitzar i evidenciar l'aportació de les dones a la ciutat.
- Potenciar les competències d'investigació i recerca.

Fases de l'activitat

1. Itinerari *La petjada de les dones*.
2. Reflexió sobre el paper de les dones a la Història.

Continguts que es treballen

- Espais de memòria relacionats amb les dones del Prat.
- El paper de les dones en la Història.

Suport a l'activitat

- Persona dinamitzadora per realitzar l'explicació i acompanyar en el recorregut. Fases 1 i 2.
- Per ampliar informació a l'aula podeu accedir a:
 - Itinerari *La petjada de les dones* al web del Prat Ocult.
 - Documents virtuals de les *exposicions* *El tocador de l'àvia* i *Les dones a la fàbrica*.

Participació activa de les docents

- Es recomana fer una introducció prèvia a l'aula sobre els estudis de gènere i el paper de la dona en sentit social i històric.
- Implicació i suport durant l'itinerari per fomentar la participació activa de l'alumnat i el respecte pels elements patrimonials de la ciutat.

Observacions

- Inici del recorregut a la **Plaça de la Vila**.

13 Artistes 1 Història

3r-4t ESO

Aprendre la història del Prat al voltant dels tres elements que han condicionat la vida al Delta per la seva existència o absència: l'aigua, la terra i la pedra. Recerca i creació artística a través de les arts.

45'

Objectius

- Potenciar les competències artístiques de l'alumnat.
- Investigar els elements geogràfics que han condicionat la història del Prat.
- Descobrir una manera diferent d'estudiar la història del Prat.

Fases de l'activitat

1. Introducció de la importància de la història de l'art com a font documental.
2. Explicació del projecte *13 Artistes 1 Història* i lliurament dels materials.

Treball al centre educatiu (*Aula*) – *Docent*

3. Propostes de treball (individual o en grup).
 - a. Treball sobre l'obra d'un dels artistes del projecte.
 - b. Creació d'un projecte artístic a partir de la tria d'un dels 3 materials (aigua, terra o pedra).
4. Exposició del treball en grup i reflexió col·lectiva.

Continguts que es treballen

- L'art com font d'interpretació històrica.
- Coneixement de diferents artistes de la ciutat.

Suport a l'activitat

- Persona dinamitzadora per a l'explicació del projecte. Fases 1 i 2.
- Llibret digitalitzat de l'exposició *13 Artistes 1 Història*.

Participació activa de les docents

- Implicació i suport durant l'activitat per fomentar la participació activa de l'alumnat.
- Realització de les fases 3 i 4.

Viatge pel calendari popular festiu del Prat 3r-4t ESO

El calendari de festivitats és un element que ha marcat la vida de la gent de la ciutat durant segles. Es proposa aprofundir en el coneixement de les diferents celebracions de cultura popular i tradicional que es fan al Prat.

1h

Objectius

- Apropar la cultura tradicional i els esdeveniments públics de la ciutat.
- Incentivar les competències de recerca i investigació.
- Assolir la cooperativitat entre grups.

Fases de l'activitat

1. Explicació de les celebracions de cultura popular i tradicional que es fan al Prat. (*Aula/La Nau**)

Treball al centre educatiu. (*Aula*) - *Docent*

2. Treball en grups. L'alumnat realitzarà un treball expositiu sobre un esdeveniment festiu al Prat, com el Pratifolk o la Festa Major.
3. Exposició breu de cada grup.

Continguts que es treballen

- El calendari festiu del Prat de Llobregat i la seva diversitat.
- Figures i elements del seguici popular festiu del Prat de Llobregat.
- Les entitats de cultura popular i tradicional del Prat.

Suport a l'activitat

- Persona dinamitzadora per a l'explicació. Fase 1.
- Presentació en suport audiovisual o gràfic.
- Llibret virtual de l'[*Exposició del Seguici Popular Festiu del Prat*](#).
- [Web de cultura popular](#) de l'Ajuntament del Prat de Llobregat.

Participació activa de les docents

- Implicació i suport durant l'activitat per fomentar la participació activa de l'alumnat.
- Preparar els elements de papereria (paper, bolis...) i informàtics/tecnològics (ordinador, projector, altaveus, pantalla o pissarra digital).
- Realització de les fases 2 i 3.

Observacions

- *Possibilitat de visitar La Nau de cultura popular. Visita condicionada a la disponibilitat de l'ús de l'espai.

El Prat industrial i el moviment obrer 3r-4t ESO

Recorregut pels orígens industrials del Prat i el naixement de l'obrerisme. Es parlarà de la problemàtica a la ciutat per construir habitatges com ara els exemples de les fàbriques La Papelera i La Seda i també el de la Cooperativa Obrera de Viviendas.

1h 30'

Objectius

- Potenciar les competències d'investigació i recerca.
- Mostra de la importància dels esdeveniments històrics locals per al present.
- Adquirir un coneixement global del sistema industrial.

Fases de l'activitat

1. Itinerari *El Prat Obrer*.
2. Reflexió sobre el moviment obrer i el Prat industrial.

Treball al centre educatiu (*Aula*) - *docent*

3. Recerca en grup sobre l'obrerisme al Prat, incorporant la perspectiva de gènere.
4. Exposició de la recerca.

Continguts que es treballen

- Els espais de memòria, el naixement de l'obrerisme i el moviment sindicalista al Prat.
- Es tracten els temes de gènere, tecnològics, ideològics, socials, econòmics, etc.

Suport a l'activitat

- Persona dinamitzadora per realitzar l'explicació i acompanyar en el recorregut. Fases 1 i 2.
- Per dur a terme la recerca i ampliar informació podeu accedir a:
 - Itinerari [El Prat Obrer](#) al web del Prat Ocult.
 - Documents virtuals de les [exposicions](#) *Les dones a la fàbrica* i *Lluita i Treball*.

Participació activa de les docents

- Es recomana fer una introducció prèvia a l'aula sobre la industrialització i els moviments obrers.
- Implicació i suport durant l'itinerari per fomentar la participació activa de l'alumnat i el respecte pels elements patrimonials de la ciutat.
- Realització fases 3 i 4.

Observacions

- Inici del recorregut a la **Plaça de la Vila**.

ITINERARI BATXILLERAT

COMPETÈNCIES BÀSIQUES

Les matèries del batxillerat s'orienten i s'estructuren en coherència amb les etapes educatives anteriors i els ensenyaments superiors. Així, el concepte de competència s'entén com l'aplicació de coneixements i destreses en la resolució de problemes i en situacions complexes, mobilitzant recursos diversos adquirits en diferents moments del trajecte acadèmic, que sovint depenen de diverses disciplines o de l'experiència adquirida. Per això, els itineraris escolars treballen per reforçar tota activitat en aquest sentit. Aquestes competències són observades de la següent manera:

- **La competència comunicativa**

Es fonamenta en l'ús de les llengües en contextos comunicatius diversos. Aquesta competència suposa mobilitzar els recursos lingüístics orals i escrits per poder-los aplicar a les diverses circumstàncies acadèmiques i socials i constitueix una competència imprescindible per aprendre, per relacionar-se i per interaccionar amb el món.

- **La competència en gestió i tractament de la informació**

És el conjunt de capacitats i destreses que permeten mobilitzar recursos per trobar, reunir, seleccionar i analitzar informacions procedents de fonts diverses i en diferents suports, tant en l'àmbit acadèmic com en la vida quotidiana.

- **La competència digital**

És la facultat de mobilitzar en situacions singulars diverses, de caràcter acadèmic, social o personal, el conjunt de capacitats i destreses derivades dels coneixements teòrics i pràctics bàsics de la societat de la informació, de la seva cultura i dels seus productes, així com de les bones pràctiques del seu entorn.

- **La competència en recerca**

És la facultat de mobilitzar els coneixements i els recursos adients per aplicar un mètode lògic i raonable per tal de trobar respostes a preguntes o per resoldre problemes rellevants que encara no s'han solucionat en el nivell i en l'àmbit adequat als coneixements, destreses i actituds que es posseeixen.

- **La competència personal i interpersonal**

És la facultat de mobilitzar el conjunt de capacitats i destreses que permeten, d'una banda, l'autoconeixement i el coneixement dels altres i, d'una altra, treballar en entorns col·laboratius.

- **Competència en el coneixement i interacció amb el món**

Aquesta competència general està relacionada amb les diferents àrees de coneixement, ja que regula els sabers que es consideren bàsics de cada camp d'estudi, matèria o grup de matèries i que es vehiculen, en gran part, per mitjà de fets i conceptes, però també de bases metodològiques i valors i actituds.

Per tot això, es proposa un itinerari que busqui que l'alumnat d'aquests cursos treballi les competències exposades, ja que la competència és, fonamentalment, l'acció, i només s'arriba a ser competent posant en pràctica els propis recursos. L'alumnat podrà aplicar els continguts que està aprenent a través d'exercicis en què hagi de resoldre problemes progressivament complexos i alhora podrà integrar aquests coneixements i transferir-los d'un context a un altre.

Eines per a investigar 2

1r-2n Batx.

Formació per a l'alumnat interessat a fer un treball de recerca sobre la història i la cultura local, així com pels que encara no han decidit el seu projecte.

1h 15'

Objectius

- Potenciar les competències d'investigació.
- Conèixer de més a prop el circuit cultural local.
- Resoldre qualsevol dubte sobre la manera de fer un Treball de Recerca.

Fases de l'activitat

1. Introducció on es valora les possibilitats i els avantatges d'encarar el Treball de Recerca en una temàtica local.
2. Exposició i narració de les eines que pot utilitzar l'alumnat per a treballar.
3. Reflexió final.

Opcional (*Aula*) – *docent*

4. Possibilitat de simular un consell de guerra a un personatge real, uns grups actuen d'acusació i els altres de defensa.*

Continguts que es treballen

- La importància de la investigació i la recerca en la història local.
- Recursos i metodologia per poder dur a terme un treball d'investigació.

Suport a l'activitat

- Persona dinamitzadora per realitzar l'explicació. Fases 1, 2 i 3.
- Presentació en suport audiovisual o gràfic.
- *Proposta didàctica per simular un consell de guerra (opcional).

Participació activa de les docents

- Implicació i suport durant l'activitat per fomentar la participació activa de l'alumnat.
- *Realització fase 4 (opcional).

Relats de guerra*

1r-2n Batx.

Lectura dramatitzada de textos d'autors locals amb els quals es fa un recorregut des de la II República fins a l'inici de la repressió franquista, fent especial incidència en els fets de la Guerra Civil i en el que va succeir al Prat.

1h

Objectius

- Aprendre a reflexionar sobre el passat per conèixer el present.
- Conèixer altres fonts (escrits personals, escrits literaris, orals...) que poden ajudar en la recerca, la investigació i el coneixement de la història.

Fases de l'activitat

1. Explicació de la importància de les fonts orals i escrites.
2. ***Assistència a les lectures dramatitzades.** (*Auditori del Cèntric*)
3. Treball amb el dossier que recull alguns textos d'autors locals.

Continguts que es treballen

- Fonts literàries i documentals.
- Arts escèniques.

Suport a l'activitat

- Lectures dramatitzades pel grup de teatre Kaddish. Fase 2.
- Dossier amb recull de textos d'autors locals. Els textos són experiències personals dels autors o relats escrits a partir de testimonis.

Participació activa de les docents

- Implicació i suport durant l'activitat per fomentar el bon funcionament de l'obra i el gaudi de l'alumnat.
- Realització de la fase 1 i 3 (opcional).

Observacions

- L'activitat es realitza a l'**Auditori del Cèntric Espai Cultural**.
- *Activitat condicionada al fet que hi hagi un **nombre mínim de participants** d'un o més centres.
- *La realització de l'activitat es portarà a terme **un cop a l'any**. Quan s'hagin rebut les peticions de l'activitat es concretarà el dia.

La repressió franquista al Prat 1r-2n Batx.

Després de la derrota republicana, s'imposa una fèrria dictadura que iniciarà una dura repressió contra els vençuts al mateix temps que organitzarà les estructures necessàries per perpetuar-se en el poder durant dècades. Es proposa conèixer i treballar al voltant de la derrota republicana i la dictadura franquista des d'una perspectiva local, aprofundint en com es va viure el primer any de la dictadura franquista al Prat.

1h

Objectius

- Conèixer els mecanismes repressius de la dictadura en els primers anys.
- Conèixer com va afectar la repressió al Prat.
- Reflexionar sobre el feixisme i les seves conseqüències.

Fases de l'activitat

1. Explicació de com es va viure la repressió franquista al Prat.

Treball al centre educatiu. *(Aula) - Docent*

2. Treballar una fitxa didàctica sobre la repressió franquista al Prat.
3. Ampliar el treball amb el llibret virtual de l'exposició *El Prat 1939. La repressió franquista al Prat*.
4. Reflexió final.

Continguts que es treballen

- La repressió franquista des d'una perspectiva local.
- Bases i mecanismes de la repressió franquista.

Suport a l'activitat

- Persona dinamitzadora per realitzar l'explicació. Fase 1.
- Fitxa didàctica.
- Llibret virtual de l'exposició [*El Prat 1939. La repressió franquista al Prat*](#).

Participació activa de les docents

- Implicació i suport durant l'activitat per fomentar el bon funcionament de l'obra i el gaudi de l'alumnat.
- Realització de les fases 2, 3 i 4.

ITINERARIS CONEIXEMENT DE LA CIUTAT

Acostem la ciutat, la seva cultura
popular i tradicional i la seva
història i patrimoni